

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4

Egész évre . . . 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők. Hirdetések, valamint nyiltéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Az ipartestület.

Az iparügy rendezése, még mindig a kísérletezés tárgya. Minden átnemet nélkül a szabadipar gyakorlását léptették életbe a céhrendszer helyett az alkotmány helyreállítása után. Alig 10 év múlva kezdődött az 1884. évi XVII. t.-c. hatálya, mely az ipar gyakorlását képesítéshez kötötte. Az új ipartörvény tervezet Szerényi államtitkár hivatalos kijelentése szerint a törvényhozás elé kerül legközelebb.

Korlátozza, — vagy szabadabbá teszi-e az új törvény az ipar gyakorlását, azt még nem tudjuk, csak azt, hogy a kormány intenciója, benyújtandó tervezete szerint az iparosok szervezetének saját ügyeik intézésében szélesebb autonóm hatáskör lesz biztosítva.

De tulajdonképpen nem erről, hanem a szervezett, a működésben lévő „Petrozsény és Járási Ipartestület”-ről szólunk. Őszintén megvallva, nem szívesen tesszük, de a viszonyok, a fenforgó körülmények rákényszerítettek.

1896. év végén alakult meg az 1884. XVII. t.-c. alapján szervezett „Petrozsény és Járási Ipartestület”. Azóta intézi a törvény és szabályrendeletben kövrontalozott hatáskörben a saját ügyeit. A tagok kezdetben, több évig jóakaratu érdeklődést tanúsítottak a testület ügyei iránt. És az örvendetes szolidaritással tiszteletet, tekintélyt biztosítottak iparosainknak, amely oly fokra emelkedett, hogy 1903. év őszén a kormány segélyezésével és a bányatársulat támogatásával kiállítás rendezett, melynek sikere országos elismerésben

részesült. Bebizonyította az ipartestület, hogy itt a határszáron kulturális missiót teljesít.

Majd egyes tagok személyi motivamokból a vizsály magvát elhintették s a vezetőség, az előjáróság meggyanúsításával vizsgálatot provokáltak, amely a pénzkezelés és ügyvezetés tisztaságát állapította meg, de az engedelmiséget nem irtotta ki.

A folyó évben újabb elemek léptek fel támadólag a vezetés, főként az elnök ellen, minek folytán az iparhatóság újabb vizsgálatot fogantatott, mely megállapította, hogy rossz indulat, a testületre vagy egyesekre káros visszaélés esete nem forog fenn. Midőn a vizsgálatot napokon át beható részletességgel fogantatosító járási számvevő az érintett eredményt bejelentette s ezt a vizsgálatot vezető járási szolgabíró konstátálta; az ipartestület elnöke és titkára ezen állásukról lemondottak.

Ez a valódi tényállás.

Lapunk kerete a részletesebb ismertetésre nem nyújt teret.

A fenti tényállás felemlítését az indokolja, hogy valaki jónak látta a fővárosi napilapokat petrozsényi panamáról „az itteni ipartestület nagy visszaéléseiről” értesíteni s abban a színben tüntetni fel a dolgot, mintha az elnök és titkár lemondásukkal a vizsgálat elől menekültek volna. Holott mindketten már régebben szándékoztak lemondani s éppen azért várták meg a vizsgálat befejezését, hogy a meggyanúsításra okot ne szolgáltatassanak.

Nagy visszaélések kürtölésével igyekszik a fővárosi sajtó az ipartestületet befekettíteni, szabálytalanságokkal vádolni.

Nem vonjuk kétségbe, szabálytalanságok for-

dulhatnak elő, de ezek nem olyan természetűek, amelyek nagy visszaélések, egyáltalán visszaélések volnának. Sem a törvényben, sem a szabályrendeletben nincsen szabatosan kövrontalozva az előjáróság hatásköre és az ügyvitel módozatai. Intézkedhetett az ipartestület egy-vagy más ügyben helytelenül, tévesen. Ez a felfogásának folyománya lehet. De, hogy a testület ily intézkedésekkel megkárosítva lenne, vagy bárkinek érdeke, vagy joga sérelmet szenvedne, nem igaz. Annak megállapítása, hogy torog-e fenn szabálytalanság, vagy nem, az a megítélés, a felfogás dolga. Az ipartestület előjáróságát határozatainak meghozatalánál, intézkedéseinek megtételénél a legjobb szándék vezette mindenkor. Működése nyilvános volt s ha valaki abban sérelmet talált, módjában állt jogorvoslatot találni.

Hogy a fővárosi lapok tudósítóját nem vezette jóindulat a nagy általánosságban odadobott szenzációhajhászattal az nem szorul bizonyításra.

Ilyen híresztelések nem alkalmasak a testület kebelében dúló egyetlenkedés megszüntetésére, ez csak élesíti a vizsálykodást, ami nem hoz üdvös eredményeket.

A befejezett vizsgálatot J a n c s ó Ferenc szolgabíró mindenre kiterjedő részletességgel s a panaszosok közbenjöttével fogantatosította. K o d r a Gyula járási számellenőr pedig a számvittel vizsgálatot, a vagyonkezelést számvevői pontossággal ejtette meg s hivatalosan konstátálta s a volt és az új előjárók előtt bejelentette, hogy visszaélésnek, hűtlen kezelésnek még gyanuja sem forog fenn.

Ezzel a hivatalosan megállapított tényállással szemben a rosszhiszemű tudósítás, a célzatos meggyanúsítás színvonalára süllyed s a napi lapokban kürtölt szenzációs híresztelést meghazudtolja.

„PETROZSÉNY ÉS VIDÉKE” TÁRCÁJA

Az országot.

A poros országot egyenesen, laposan, szárazon nyult bele a messzeségbe, leperzselt mezők és forró tarlok között. Az út szürke pora szikrázott a délutáni hőségtől, villogva szívtá be a nap konokul zuhogó melegét és a levegő tele volt az augusztusi délutánok tébolyító, kélrelehetetlen, tengernyugalma forráságával.

Az országotou egy ember ballagott. Messze körülötte nem élt semmi; a szürke országoton rongyainak a mozgása volt az egyetlen élet. Rongyos volt ez az ember; viharvert, konok fej, cserzett bőr, amely nyugodtan tűrt az augusztusvégi napot és hideg szem. Lassan ballagott előre az országoton.

Messze mögötte különös zaj hallatszott. Nem forogt meg. A furcsa zaj erősödött és amikor még azon gondolkodott, megforduljon-e, kattogva, sutorogva, puhán gördülve a porban egy automobil rebbsent el mellette. A széles kerek felhőben csapták fel a port, az ember elvakult tőle és amikor még előtte volt a simán suhanó koei, csufolódva kiállott utána, mint ahogy parasztszekerest szoktak megszólítani.

— Hé, bácsi, vegyen fel a saroglyába.

A repülő koei poruszályától nem látott tisztán. A koei kattogása azonban meghalkult és a poron át egy kiáltás hangzott feléje. Bizalmatlanul gázolt előre és utólrta a sárgára festett gépkoeit. Megállott. A koei ülései üresek voltak, csak az elsőn, a kormány mellett ült egy fiatal legény.

— Üj fel, komé, mondta jókedvűen az embernek, rossz ebben a melegben gyalogni.

A rongyos ember örömmel kapaszkodott fel a legény mellé a másik ülésre. A koei újra elindult, sietve repült tovább és még a nyár forróságában is szellőt tudott verni. Az ember meglepetve és kényelmesen nyújtzkodott el az ülés karosszékeiben és hallgatott.

— Hova igyekszel? — kérdezte a legény.

— Vezekény felé.

— Hát addig elvislek.

Hallgattak. A rongyos ember igazgatta az ülésen a kis cókmojtát és figyelmesen nézte a legényt.

— Mi vagy te? — kérdezte a legény.

— Csak úgy vándorlok . . .

— Mesterséged nincs?

— Asztalos volnék.

A legény nem szólt. Hátradőlt és fultatta magában a koeit. Az arca csupa titkos mosolygás és kevélykedő öröm volt.

— Hát maga micsoda? — kérdezte az ember.

Nem merte tegezni a legényt. Az örömmel válaszolt, jóindulattal, biztatóan.

— Én is iparos volnék. Lakatos. De ötödik éve már a vezekényi grófnál vagyok soffőr. Tudod: mechanikus, gépkoeikezelő.

Most már tovább beszélt. Áradt ki belőle a szó.

— Öt éve, hogy itt vagyok. Jó nehéz munka volt, de jó kis pénzt szereztem vele. Most nem maradok tovább. Lakatos-műhelyt nyitok Miskolcon. Szép nagy műhelyt. Lehet még abból gyár is. Meghazasodom.

Az öröm ujjongott a hangjában. Örült, hogy

beszélhet valakinek, boldogan, könnyedén és hetykén tervezgetett. A rongyos ember hallgatva nézte.

A legény egyszerre megzavarodott.

— Te, mondta fiatalos nagy jóssággal, te nálad nem lehet bően a pénz. Adok én neked.

Kigombolta a bőrkabátját, belenyult a zsebébe és egy tárcát vett elő.

— Most vittem, mondta, a héjjasi állomásra a gróft, ő adta végkielégítésnek.

Bankókat szedett elő és keresgelt a tárcá alján. A rongyos ember lehajolt a cókmojtájához, belenyult a ruhá közé, egy vesztől gyors mozdulattal kést rántott elő és beledőfte a legény oldalába. A kés repszitve hasította át a ruhát és egy recscsenéssel markolatig beleszökött a bordák közé. A legény hátradőlt, kinyitotta a száját. Az oldalából ömlött a vér.

A rongyos ember a tárcá után nyult. A legény ujjai szorítva tartották. Kicsavarta és a maga rongyai közé dugta. Belenyult a legény zsebébe, először az egyikbe, azután a másikba. Csak egy órát talált. Azt elvette.

A legény teste már mozdulatlanul feküdt. A vér még ömlött a sebéből, de az arca megfellehredett és a szemei üvegesek voltak.

A rongyos ember felvette holmiját és le akart ugrani a koeiról. A futás azonban nagyon gyors volt. A kormánykereket után nyult és csavart rajta egyet. A koei balfelé zökkent. Ijedten fordította vissza a kereket. A fékhez kapott és megrántotta. A koei futása örült rohanásba esapott. A poros úton sima ugrásokban zökkent előre. A rohanás kábító volt, szédítő és káprázató. A halott ide-oda zökkent a baloldali ülésen, az ember ijedten és megrettenve húzódott meg jobbról.

Borbála-ünnep Lupényban.

A bányászok védőszentjének ünnepe december hó 4-én impozáns módon folyt le Lupényban. Ezen a napon évenként kegyeletes ünnepet ül az „Urikány-Zsilvölgyi Magyar-Köszénbánya Részv. Társulat.”

Az ünnep előestéjén, december hó 3-án este fényárban uszott a központi telep. A bányatársulati zenekar lelkesítő indulókat játszva felvonult s a hullámzó sokaság elismeréssel méltányolta a törekvő zenekar haladását.

December hó 3-án esti 6 órától 5-én reggeli 6-ig az igazgatóság teljes munkaszünetet engedélyezett anélkül, hogy a bányamunkások napi keresetét ez csökkentené, sőt 4-én reggel a rendes fizetési helyeken a társulat adományaként, az alkalmi költségekre minden munkás Borbála-pénzt kapott.

Dél előtt 1/2 10 órakor többnyire ünneplő festői bányász öltözetben gyülekeztek a bányászok az István-tárnánál s onnan Kriskó Bohus üzemigazgató vezetésével diszszázló alatt s a bányászzenekar kíséréte mellett vonultak a róm. kath. templomban tartott ünnepi nagymisére, melyet Mindszenti György plébános szolgáltató. A díszes nagy templom hajója szűknek bizonyult a hívek befogadására s akik a templom előtt álltak, földetlen fövel énekeltek a dicsőítő, háladó zsolozsmákat azokkal, a kiknek a szentegyházban hely jutott.

A vegyes énekkar negysége egyházi énekei Kékel József róm. kath. kántor vezetése mellett áhitatot kelte felemeltek a hívők lelkét a bányászokat oltalmazó Isten trónusához, hová buzgó imádság szállt az önfeláldozó bányászok élete- és jólétéért. Schubert „Ave Maria”-ját orgona és hegedű kísérettel Kékel József-né urnő és Kékel József énekeltek s kifejezésre juttatták a kiváló ének- és zenemű lélekemelő szépségét.

Mindszenti György plébános magasan szárnyaló szent beszédben a magaslatos ünnep jelelő-ségét vallási szempontból és a bányászokra vonatkozóan dicsőítette lelke meggyőződésének ama közvetlenségével s ekesszólásának oly igazi erejével, amely a más felekezetiekre is áhitatkeltő hatással volt.

Délben diszebedt volt a bányatársulati vendéglőben. Ott voltak az igazgatóság, a felügyelő, ellenőrző hivatalnokok a lupényi értelmiség. Száznál több résztvevőt látott vendégül a bánya-társulat. Természetes, hogy felköszöntésekben sem volt hiány.

A negyedik fogásnál felemelkedett Külley Elemér bányagazgató s magvas pohárköszöntőben éltette azt apostoli királyt, kinek említésénél a díszes társaság felállt s lelkesen éljenzt, miközben a bányatársulati zenekar rázendítette a „Hymnus”-t s az egész társaság énekelte imaszerű pietással. Majd ismét Külley igazgató emelt poharat s igen szép felköszöntőben ecsetelte a bányászünnep jelentőségét, s éltette a

A kocii veszett vágatását nem tudta megállítani. A távolban házak látszottak. Vezekény. Mi lesz most?

Riadtan forgolódt; azután átmászott a hátulsó úlsre. A kocii sátorfedelét letépte és kiült a hátsó ülés magas párkányára. Nem mert ugrani. A kocii dühödt vágatása azonban mind közelebb jutott a házakhoz. Eltaszította magát. Vegigzuhan a porban és kábultan terült el: megsükedve, elvakulva. A kocii már a távolban kattogott. Nemsokára felkelt és utána nézett.

A forróságtól szikrázó szürke ország-ut villogva húzóda egyenes vonalban a faluig. A falunál jobbra kanyarodott, tiszta derékszügben. Két oldalán mély árok volt. Az árkon túl az első ház.

A villogó uton nem lehetett látni a kocii rohanását. Csak egy kavargó porfeléget lehetett látni, egy örült forgószelet. A forgószelet vágatva rohant a falu felé.

A falu közelében emberek jöttek. Két asszony azután gyerekek, két kaszás ember. A kavargó porfelé, a veszett forgószelet átgázolt rajtuk. Egy sikoltás újra egy sikoltás és vör a porban.

A kocii tovább iramlott a halottal. Elért a kanyarodó elé. A halott nyugodtan feküdt rajta. És a felülött magas ország-utrol egyenes vonalban, mint egy óriási ágyugolyó kattogva, dübörögve, csattanva repült neki egy fehér falnak a kocii a halottal, recsege, susorogva, pattogva töredezett össze a bedől házsal együtt és zugva, szaggatva, tépve, morzsolta darabokra a halottat a kocsin és az élők a házban.

Biró Lajos.

társulat vidéki vendégeit a bányahatóság képviselőjét: Sassi Nagy Imre zalainai bányabiztost, a salgótarjáni bányatársulatot és annak jelenlevő képviselőjét: Westhof bányamérnököt s a sajtó képviselőjét: Zádory Károly lapszerkesztőt, aki több, mint egy évtized óta tollal, a sajtó erejével és hatalmával támogatja azt a hazafias missziót, melyet a bányászat itt a Zsilvölgyben teljesít.

Tetszéssel, fel-felhangzó helyesléssel fogadta az ünneplő társaság Zádory Károly petrozsényi lapszerkesztő pohárköszöntését, melyben méltatta a zsilvölgyi köszénbányászat magyar nemzeti fontosságát, államérdeket érintő nagy jelentőségét s azt a közhasznú munkásságot, melyet derék bányászaink kifejtettek, melynek nyomán a kultura áldásának forrása fakad az egész Zsilvölgyre. Éltette az urikány-zsilvölgyi bányatársulat igazgatóit: Külley Elemér és Kriskó Bohus főnököket, kiknek vezetése alatt a hazafias szellem és nemzeti eszmé tért hódított és diadalra jutott a határszelen. Éltette, továbbá a felügyelő s hivatalnoki kart és az izmos karra, verejtékes munkát végző bányászokat. A felugró éljenzés csillapultával Sassi Nagy Imre m. kir. bányabiztos magasan szárnyaló remek felköszöntésében ecsetelte a bányászat közigazdasági és kulturális horderejét s elismeréssel méltatta a hivatalnoki kar és felügyelők hasznos működését, akik a lelkes igazgatók böles és céldutatos vezetése mellett a közjólétet mozdítják elő s elősegítik a testi erejükkel dolgozó bányászok munkájának érvényesülését. Éltette a bányatársulatot, az urikány-zsilvölgyi bányauzemek hazafias igazgatóit, az üzemvezető mérnököket, a felügyelőket és bányamunkásokat.

Mindszenti György lupényi róm. kath. plébános a bánya-társulatot, mint az egyház kegyurát s ennek képviselőit Külley és Kriskó igazgatókat éltette nagyhatású szép beszédben s a vallás-erkölcsi érzés és a hittétel ápolásáért köszönetét nyilvánítva, tisztult gondolkodásra való korszerű felfogással manifestálta a vallásosság befolyását a hazafias ápolásra.

Dr. Grosz Ignác lupényi ügyvéd talpra esett s meggyőzően konstruált helyes beszédében az emberi tudás és fáradozás küzdelmét ecsetelte a bányász életére leskelődő veszélyekkel, szilaj elemekkel szemben s ama reményének ad kifejezést, hogy az emberi elme és erőnek mielőbb sikerüljön fog a bányarém veszedelmét elhárítani. Ennek mielőbbi bekövetkezéseért üritett poharat s zajos taps és éljenzés honorálta szép tőszját.

Asztalbontás délután 1/4 4 órakor volt. Az ebéd, az ételek és italok, valamint a felszolgálat is kifogástalan volt és Schaffer vendéglősnök díszesre válik. Délután 4 órakor kezdődött a bányászok táncmulatsága a társulati vendéglőben, melynek összes termében jó kedvvel táncoltak s mulattak az ünneplő bányászok hozzátartozóikkal együtt.

A társulati iroda szépen díszített nagytermében este 9 órakor gyülekeztek a bánya igazgatói, mérnökei, főtisztviselői nejeikkel, hozzátartozóikkal s Lupény intelligens közönsége s előkellősegi feszelen, fényes bál a hajnal közeledtével ért véget.

Ezzel a Borbála-ünnep véget ért s megindult a 24 óráig szünetelt áldásos munka.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Borbála-ünnep Petrozsényben.** A bányászok védőszentjének ünnepét kegyelettel ülte Petrozsény közönsége szerdán folyó hó 4-én. A harangok zúgása hirdette az ünnepet s imára hívta a hívőket. Dél előtt 10 órakor volt a róm. kath. templomban az ünnepi nagy mise, melyet Gegő Simon lelkész szolgáltató.

A templomi férfi énekkar 4 szólamu egyházi énekeket énekelt orgona kísérettel és szabatosággal. A templom zsufolásig megtelt áhitatos közönséggel, kiknek imája égbe szállt azok oltalmaért esdve, akik a föld méhéből önfeláldozó munkával és életük veszélyeztetésével napfényre hozták a szentet a kulturális és közigazdasági haladásnak eme hasznos eszközét. Mise előtt Buday János plébános egyházi szent beszédet mondott, melyben Borbálát a szentté avatott nikomédiai vertanút, mint a hitűtség mintaképet dicsőítette, követendő példaként állította a hívek elé. Alkalmi szép szónoklata felemelő hatással volt az illetett lelkekre.

— **Kitüntetés.** Öfelsége a király Kovács Bálint m. kir. petrozsényi járásör mestert a vítezési koronás ezüst érdemkereszttel tüntette ki. Ezen legmagasabb elismeréssel a valódi érdem van kitüntetve. Kovács Bálint 25 év óta teljesít hasznos szolgálatot a csendőrségnél, annál az intézménynél, amely nemcsak hazánkban,

hanem az összes kulturálmokban mintaserűnek el van ismerve. Egynégyedszázad a közpályán, bármely foglalkozási körben erős próbára teszi az alkalmazottat, a közbiztonság szolgálatában eltöltött 25 év azonban már magában kiváló érdem. Az a felelősségterhes feladat, amely minden fokozatban a csendőrré nehezül, egy egész ember testi és szellemi erejét, minden képességét igénybe veszi. És Kovács Bálint ennek a nagy feladatnak hű odaadással sikeresen megfelelt, úgy, hogy buzgó tevékenysége nemcsak felebbvaló, de a közönség elismerésével is találkozott. Pontosságát, kötelességtudását jellemzi, hogy működésének egész ideje alatt eljárását helytelenítő észrevételre sem szolgáltatót okot. Észrevétel nélkül, szerényen végezte kötelességét, s itt érte a királyi kegy megnyilatkozása, a legmagasabb kitüntetés, melyhez gratulálunk.

— **Halálozás.** Bauholzer Károly nyug. bányanagy meghalt 83 éves korában Vajdahunyadon november hó 27-én. Bauholzer mint fiatal bányamérnök a kormány megbízásából a zsilvölgyi szenttelepek kutatását eszközölte nagy buzgalommal s az itteni bányák feltárása, annak idején az ő kezdeményezésére és vezetésével történt. A nagy időt élt és közhasznú munkát végzett közkezdveltségű bányanagy temetésénél mult hó 29-én inpozáns módon nyilvánult a vármegye közönségének részvéte.

— **Haladunk.** Midőn a vonat Piski felől a petrozsényi pályaudvarba berobog, az idegen utasok figyelmét különösen magára vonja egy toronyos szép palota. Ez a Klein Testvérek új épülete, amely Petrozsény fő-utcájának és piac terének, sőt az egész községnak egyik elismert díszé.

Ebbe az épületbe helyezte át a napokban a tulajdonos cég virágzó fűszer, bőr, vas és csemege üzletét. Nemesak a seccsziós stílusban épült szép emeletes ház és nagyárú-raktár, hanem maga az üzlet berendezése is megérdemli, hogy róla külön is megemlékezzünk. Az áru-teremnek messze vidéken, de egész Erdélyben ninesen párja. A seccsziós kivitelben készített állványok, ajtók és ablakok, szóval az asztalos munka Eder Ottó petrozsényi épület és butor-asztalos ízlését és szakbavágó képességét dicséri. Kozák György petrozsényi iparos a mázoló munkával remekelt s az egyszerű, de izléses szobafestő munkát Schwarzs Vilmos meglepő ügyességgel s általában elismert szakismerettel végezte.

Szóval a petrozsényi iparosok érdemét fokozza az minden tekintetben kifogástalan mestermű. Mióta a jö-névű kereskedő cég üzletét bőr, vas és csemege kereskedéssel kibővítve az új helyiségekbe átköltöztette Petrozsény közönsége gyönyörködve, sőt jól eső büszkeséggel szemléli, ezt a praktikus berendezést és gazdagon felszerelt új üzletet, mely nem szorul ajánlásra és dicséresre.

— **Tisztujtás a vármegyén.** Közzétette a pályázati eredetményt báró Bornemisza Lipót főispán, a Hunyadvármegye törvényhatóságánál választás utján betöltendő összes tisztviselői állásokra és felhívja mindazokat, kik az alább részletesen felsorolt tisztviselői állások elnyeréseért pályázni óhajtanak, hogy hozzá címzett, de Hunyadvármegye alispánjánál benyújtandó pályázati kérvényeiket az 1883. évi I. t.-c. 3. §-ában előírt elméleti képzettség igazolása mellett legkésőbb folyó évi december hó 13-ig beazarolag annál is inkább bemutassák, mert az ezen határidő letelte után beérkező pályázati kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Hunyadvármegye törvényhatóságának folyó évi december hó 20-án megtartandó tisztujtó közgyűlésén választás utján betöltés alá kerülő állások a következők: alispáni, főjegyzői, tiszt főügyési, árvaszéki elnöki, három árvaszéki ülnöki, egy elsőosztályú aljegyzői, az algyógyi, brádi, dévai, petrozsényi, puji és szászvárosi járási főszolgabírói, hét elsőosztályú és hét másodosztályú szolgabírói állás.

A megválasztandó tisztviselők az 1904. évi X. t.-c.-ben megállapított illetményt fogják élvezni.

A pályázati kérvények felszerelését, illetőleg a 125.000/902. B. M. számú ügyviteli szabályzat 4. §-ának rendelkezései irányadók.

— **Bál.** A petrozsényi postatisztek bálja szerdán, folyó hó 11-én lesz a Salgótarjáni Köszénbánya Részv. Társulat vendéglátogató-épülete dísztermében és a petrozsényi kaszinó termében tombolával egybekötve. A rendezőség igen díszes és értékes tombolatárgyakat szerzett be s mindent elkövet a bál sikere érdekében, mely előreláthatólag fényes és sikerült lesz. A bál jövedelmét a helybeli postások segélyalapja javára fordítják.

— **A vörheny,** ez a rendkívül ragályos betegség Petrozsényban több esetben előfordulván az egész köz-

ügyi hatóság, elrendelte az állami elemi iskolákban a tanítás beszüntetését 1907. évi január hó 7-ig. Tagadhatlanul nagy veszteség a tanügyre, hogy az elemi iskolákban egy hónapig nem lesznek előadások, de fontos közegészségi tekintetek parancsolólag követelik, hogy a gyermekekre felelt veszélyes betegség szétterjedése a lehetőségig megakadályozassék. Ez indokolja az állami iskolák bezárását.

— **Ügyvédek figyelmébe.** Az Ügyvédjelöltek Országos Egyesülete (V., Szemere-utca 10.) Ezúton is felhívja a fővárosi és vidéki ügyvédek figyelmét, hogy a nevezett egyesület az állásközvetítést is szorgalmazza, miért is felkéri az ügyvédek, hogy az irodákban alkalmazást nyújtó ügyvédjelöltek és joghallgatók keresésekor forduljanak akár levelben, akár telefon útján az egyesület titkári hivatalához.

— **Tömeges visszavándorlás.** Ruttkárol tegnap reggel Oderberg felől 4700 amerikai kivándorló jött vissza Amerikából, akiket a Máv. különvonatokon volt kénytelen Budapestre szállítani. Tegnapelőtt szintén 2700 utas jött vissza és mint ezek beszélik, Amerikában annyira megcsappant a munka, hogy több mint 10000 munkás szándékozik a közeli napokban hazajönni.

— **Új helyi érdekű bányavidéki vasút.** A kereskedelemügyi miniszter az előmunkálati engedélyt egy év időtartamára megadta a Petrozsény-Livazény-Lupény h. ó. vasút részvénytársaság vasutjának Livazény állomástól a Vulkán szoroson át, a román határig vezetendő vasútvonalra. A Közg. f. é. 48. száma közli a Zsilvölgyet érdeklő fenti fontos hírt, melyhez egyelőre az a megjegyzésünk, hogy a Vulkán szoroson Livazénytől Lupényig, vagyis 25 kilométernyi szakaszon a vasút kiépítve lévén, valószínűleg téves a közlés azon része, hogy Livazény állomástól a Vulkán szoroson át vezetendő vasútvonalra lett az építési engedély megadva, holott Livazénynál a Szurdok szoros elágazása kezdődik s erre lett az engedély megadva. Egyébként illetékes helyről biztos tájékoztatást szerezve legközelebb ezen ügyre visszatérünk.

— **Kegyelem.** A katonaszükevényeknek és a véd-kötelezettség ellen vétő tartalékosoknak tudvalevőleg megkegyelmezett a király. Az amnesztia alapján rendelkezett arról, hogy a honvédelmi és hadügyminiszterek, hogy minazokat, akik katonai büntetéseik miatt fogva vannak, bocsássák szabadon, akik ellen pedig eljárás folyik, azoknak se essék bántódásuk. Most hajtják végre ezt a rendelkezést a közös hadsereg magyar ezredeinél és a honvédségnél. A katonai büntetőtörvény szerint huszonegy napig magánzárkával büntetik a fegyvergyakorlatra be nem vonult tartalékosokat. Most azonban elégedtek nekik a büntetéssel. Katonakönyvükbe ezt a záradékot vazetik be:

A csász. és kir. hadügyminiszterium IV. osztályának 2204. számú rendeletére, mint közkegyelemben részesült szabadságoltatott és a további eljárás megszüntetett.

Ugyanígy szabadultak meg az ország összes hadkiegészítő parancsnokságainak területén fogságba vett szükevények és az ugynevezett „fegyvergyakorlatbúccelók.” Minden ujone, tartalékos és póttartalékos — bármilyen mulasztást követett is el — egészen bátran jelentkezhetik a hadkiegészítőknél, semmi bántódásuk sem lesz. Aki idejekorán nem vonult be csapattestéhez, muttassa föl a katonakönyvét, amelybe aztán bejegyzik a kegyelmezési záradékot. Ez a megkegyelmezés Amerikába és külföldre kivándorolt katonaköteleseknek megkönnyíti a hazába visszatérést, mert nem kell attól tartaniok, hogy mint katonaszükevényekre jthton büntetés vár.

— **A Marosvásárhelyi Kereskedelmi és Iparkamara** ülésén öröndetes tudomásul szolgált, hogy a m. kir. technológiai iparmuzeum igazgatósága a székelyföldi iparfejlesztés céljából Székelyudvarhely, Sepsiszentgyörgyön, Kézdivásárhely, Gyertyószentmiklóson, Ditróban és Szászrégenben berendezendő kisipari tanfolyamokhoz adatokat kért, s az elnökség a kellő információkat meg is adta. Ezek a tanfolyamok a kisipar részleges javítását célozzák. Fokozatosan kiterjeszkednek vele az ipar minden ágára, hogy a modern haladás eszközeivel javítsák. Örömmel fogadták a kereskedelmi miniszternek azon intézkedését is, hogy a székelyipari akció keretében a székely inaskepzésre 10.500 korona segélyt ad. A kamara ezzel kisipari műhelyekben és az ipari szakiskolákban képzett ifjakat. Bizony indokolt volna, ha ipari szakiskola felállításával iparos ifjaink szakképzése előmozdittatnék, illetőleg lehetővé tétetnék itt Zsilvölgyben is.

— **Temesvári Szt. Miklós országos vásár.** Mint jól informált helyről értesülünk, a Delmagyarországon uralkodó nagy takarmányhiány folytán folyó évi december hó 12-én kezdődő temesvári szarvasmarhavásáron igen nagy mérvű felhajtás várható, amely körülményre az érdekeltek körök figyelmét ezennel felhívjuk. De sertésekből és lovakból is nagy felhajtást várnak.

— **Rozsdafoltok eltávolítása.** Fehérneműből a rozsdafoltokat eltávolíthatjuk a következő szerrel: 5 acidum tartaricum, 5 acidum oxalicum és 0.3 gummi arabicumot 100 r. vízben oldunk s az oldatot szükség esetén filtrálva üvegekbe töltjük. Használati utasítása: a rozsdafoltot megfelelő mennyiséget ráöntve bedörzsölünk és egy idő múlva meleg vízzel kimossuk.

— **Faanyagok tartósága.** A nedvességtől jól megóvott ácsolt fagerendák tudvalevőleg évszázadokon keresztül is jókarban maradnak, mint erre a régi emlékekben számtalan példát találunk. A londoni Westminster Hallnak mennyezete skót eredeti fenyőből készült és bár 450 évvel is hosszabb idő óta áll fenn, ma is jókarban van. Még bámulatosabb a római Szent Pál bazilika gerendázatának tartósága, amely már ezer esztendő múlttal dicsekedik. Egészen mások a tapasztalatok, ha a fát a levegővel elzárt nedves helyen tartjuk. Ilyenkor már néhány év alatt a fa tönkre megy. Apró fakockákat alig egy hüvelyknyire ástak a föld alá, mégis a faanyagok közül csak a vörösfenyő és a borovifenyő állott hosszabb ideig, tíz évig a korhadásnak ellent. A többi fák a következő időtartam alatt mentek tönkre: a nyárfa és a nyír három, a fűz és vadgesztenye négy, a jászor és a bükk öt, a kőris és a szilfa hét, végül a tölgy és erdei fenyő nyolc esztendő alatt.

— **Ambrus Zoltán Naptár.** A Révai Testvérek Irodalmi Intézet R. T. ez alatt a cím alatt adta ki a Révai Kalandárium 1908. évi folyamát. S ezentúl évről-évre változó, egy-egy fontos irodalmi mozzanathoz fűződő lesz a cím. Annak a törekvésnek akartak a kiadók ezzel kifejezést adni, hogy ezt a páratlanul kedvelt naptárt fokozottabb mértékben állítsák a jeles irodalmi alkotások propagálásának a szolgálatába. A törekvés dicseretes s a kezdet szerencsés, mert hiszen kétségtelen, hogy Ambrus Zoltán összes munkáinak a megjelenése a modern magyar irodalmi élet egyik legjelentősebb eseménye. Az Ambrus Zoltán-Naptár olvasmányi része teljesen Ambrus Zoltán írói egyéniségének a méltatásával foglalkozik; a maga kerekdedségében érdekes, összeállításában ötletes olvasmány ez a mozaik, melynek apró köveit irodalmunknak jelesei szolgáltatják. Az olvasmányi részt a magyar irodalom bő ismertető jegyzéke követi. A naptár külső kiállítása jó izlésre-vall s ily kiadványoknál meg nem szokottan előkelő. Az Ambrus Zoltán-Naptárt a kiadóhivatal — VIII., Üllői-út 18. sz. — ingyen küldi meg azoknak, akik levelezőlapon kérik.

— **Legnemesebb karácsonyi ajándék:** családunk javára szóló életbiztosítás, minőt a legkülönb-félőbb módokat szerint ajánl: a Hitelbank részvénytársaság a Triesti általános biztosító társaság (Generali) helybeli képviselője.

CSARNOK.

Ne legyünk nagyravagyók.

Mikor a gyermeknek öntudata fölébred: akaratát érvényesíteni törekszik, társai közül kitűnni vágyik. Ez az érzelem a nagyravagyás csirája. A nagyravagyás is szép tulajdonság, ha az önértet, mint személyi tulajdonság jelentkezik. De, ha önhitségből hiúságból támad bennünk a nagyravagyás, ha az embernek minden eszelekedete, minden gondolata: az enyém, akkor a nagyravagyás nemtelen s a legesünnyebb, amin inkább megundorodik az ember, mint épül.

Minden jóra való embernek fontos kötelessége és egyben joga is; hogy magának tisztességes munkával, becsületes törekvéssel olyan jódot biztosítson, melynek nyomában családi boldogság, vallásos élet és a jó mód virrad. Ha a családfenntartó apák dolgos kezűkkel megmunkálják a család javát, takarékos életmódjukkal megnövelik a vagyont és egész életüket beragyogja a szorgalom és a becsületes élet megnyilatkozása; akkor a nagyravagyás és a tömeg-emberekből vajó kiemelkedő vágyakozása, szép és becses. Csak akkor tudunk megindult lélekkel, magasztos szavakkal azok előtt megjelenni, akik a maguk egyéni kiválóságukkal, szorgalommal, kitartó lelki elhatározással becsületes uton váltak ki embertársaik közül; ellenben, akia mások

részesedésével, könyörtelen bánásmóddal, csalással, fuffanggal, kétszínűséggel jutottak el a nagyravagyás polcára és érdemtelenség élvezik a jók között a jót, azoktól elfordulunk, mert az igazsággal ellenkezőnek tartjuk, hogy a jó embereknek is éppen olyan mértékkel mérjenek, mint a rossznak.

A becsületes, dolgos ember nagyravagyása nem is annyira jog, mint kötelesség. Főleg ma, mikor az élet napról-napra nehezebb feladatokat ró az emberre. A költő azt mondja: „Legyen minden ember különb ember, mint az apja volt.” Ezzel azonban nem azt mondja, hogyha édes apánk megelégtelte egy ünneplővel, nekünk három-négy is ott heverjen a szekrényben Nem a külsőségben, hanem a tartalom-értékben, a lélek nagyságában fejeződik ki a különbség apa és fia között. A munkabírás és a lélek gazdasága között megnyilvánuló különbségre értette a költő, az ő követni való mondását, melyet a jóra való apák, jóra való fiai ne akkor olvassanak el, mikor a szívüket a hiúság szállja meg, hanem akkor, mikor magukban fogadalmat tesznek, hogy munkájuk nyomán a család, a község és a haza megelégtült életet él.

Kell tehát minden emberben lenni a nagyravagyásból, de ez a nagyravagyás csak azt az erős akaratot táplálja, hogy a nép jólétének biztosítását minden ember átértse. A míg azon munkálkodunk, hogy minden embernek joga legyen a népképviselő intézésébe szavazatával beleszólni, mely népképviselőtől az új Magyarország megváltó eszméit, üdvös törvényeit, megélhetési forrásokat, olesó kölesönöket, ingyen iskolázást, böles birtokpolitikát, jövedelmező magyar ipart, a kedvező piacot várjuk, addig tervezgetésünk, céljaink üdvösek, de ha csak egyes emberek érvényesítését segítjük elő s mi magunk megelégszünk a külső látszattal, a mazzal, mely porló és törékeny, akkor az apák fiai, nemhogy különb emberek lesznek apjuknál, hanem tudatosan oly világot segítenek elő; mely fölött annyi panasz hangzott el már a hazában, hogy szinte fuldoklunk hullámjában.

Felelős szerkesztő: Zádory Károly.

Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

3156/907 szám.

Hirdetmény.

Alólirott községi előjáróság közhírré teszi, hogy a község vámszedési joga 1908—1910 évekre f. év december 12-én d. e. 10 órakor tartandó árverésen bérbeadatik.

Kikiáltási ár 2400 korona.

Árverési feltételek a körjegyzői irodában a hivatalos órákban bármikor megtekinthetők.

Piskitelep, 1907. november hó 10-én.

Bugyul Sándor
körjegyző.

Olvashatatlan aláírás
bíró.

THE KING OF JAMAICA
RUM.

Legfinomabb minőség!
Eredeti töltés!

Legnemesebb faj!
Kiadós, tiszta és zamatos!

Kizárólagos raktár Petrozsényben:
KLEIN Testvéreknél.

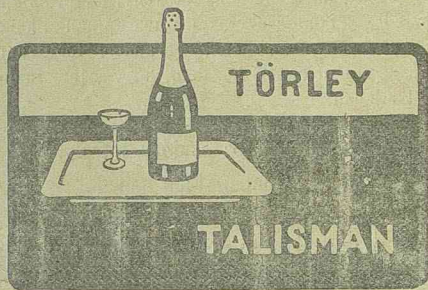
Vendéglő és kávéház megnyitás.

Alulírott szíves tisztelettel hozom tudomására a n. é. közönségnek, hogy f. é. december 1-én Vulkánban, saját házámban új

vendéglőt és kávéházat

nyitok. Kérem erre a n. é. közönség szíves pártfogását. Azon leszek, hogy kitűnő asztali és butellás boraim kőbányai és pilzeni söröm és elsőrendű konyhám teljesen kielégítse b. vendégeim kívánságait. Jelzem, hogy kávéházam és vendéglőm vezetésével egy, a Zsilvölgyben előnyösen ismert szakembert bízom meg. Szobák kaphatók.

Mély tisztelettel
HERMANN IZIDOR.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém becses tudomására hozni a n. é. hölgyközönségnek, hogy helyben az Özv. BERGER ADOLFNE-féle házában a mai kor igényeinek megfelelő

hímzési műtermet

nyitottam, ahol elvállalok mindennemű fehér és színes hímzéseket a legszebb
o o o o o kivételben. o o o o o

Műtermemben tanuló-leányok felvételnak.

Tisztelettel
SCHWARTZ MARIKA, Petrozsény.

Új üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Vulkánban a Hermann Izidor-féle házában a modern kívánalmaknak mindenben megfelelő

vendéglő és kávéházat

nyitok a jövő hó 1-étől. Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy a t. vendég urakat pontosan kiszolgáljam és jó konyháról gondoskodjam.

Tisztelettel
Lukács István.

Fűszerárunk nagyban és kicsinyben.

ÜZLETÁTHELYEZÉS.

Van szerencsénk Petrozsény és vidéke nagyérdemű közönségének becses tudomására hozni, hogy

fűszeráru üzletünket csemege-, bőr- és vas-

árakkal kibővítve a KOSSUTH LAJOS-utca és piactér mellett épített új házukba helyeztük át.

Petrozsény fejlődését és a m. t. fogyasztó közönség igényét szem előtt tartva, anyagi áldozatot nem kímélve arra törekedtünk, hogy a legjobb és legolcsóbb beszerzési források felhasználásával a legmesszebbmenő kívánalmaknak megfelelhessünk.

Midőn a nagyérdemű közönségnek üzletünk iránt tanúsított eddigi jóindulatáért hálás köszönetünket kifejezzük; kérjük továbbra is kegyes bizalmát és szíves támogatását, a melyet jutányos árak és pontos kiszolgálás által kiérdemelni igyekszünk.

Petrozsény, 1907. december hó

KLEIN TESTVÉREK.

Hideg felvágottak, friss szebeni virsli.

Videki megrendelések pontosan eszközöltetnek és a legővatosabban csomagolva szállítanak.

ÜZLETÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

butor és kárpitosüzletemet

a GRUBER-féle házból október hó 1.-től a KOHN LÁZAR-féle házba (Graffius gyógyszerházzal szemben) helyeztem át.

Még arról is bátorkodom értesíteni a mélyen tisztelt közönséget, hogy a napokban több vagonrakomány különféle faragott diszes kivitelű modern butorom érkezett és ezután állandóan dús választékkal fogok a n. é. közönség b. rendelkezésére lenni, úgy, hogy a legmesszebbmenő igényeket is kitudjam elégíteni.

Elvállalok egész lakberendezést is képes árjegyzékből összeállított minták szerint.

Továbbá megemlítem, hogy kárpitosműhelyemet is kibővítettem és ezen szakmába vágó összes munkákat a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig jutányosan eszközölöm. — Mintaválaszték szerint készítek: divánokat, ottomant, székeket stb. stb.

Továbbá ugyancsak igen szép összeállított minta szerint elvállalok új ablakredőnyök készítését és felszerelését, valamint javításokat is.

A mélyen tisztelt közönség szíves pártolását kérve vagyok

teljes tisztelettel:

Goldstein Albert,

kárpitos, diszítő és butorraktáros Petrozsény
(Főutca, Kohn Lázár-féle ház.)

Videki megrendelések pontosan eszközöltetnek és a legővatosabban csomagolva szállítanak.